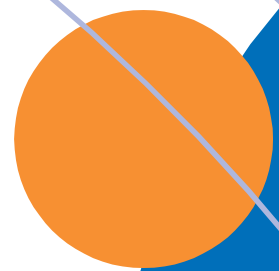

Raport rynku PPP

2009 – III kw. 2020

Spis treści

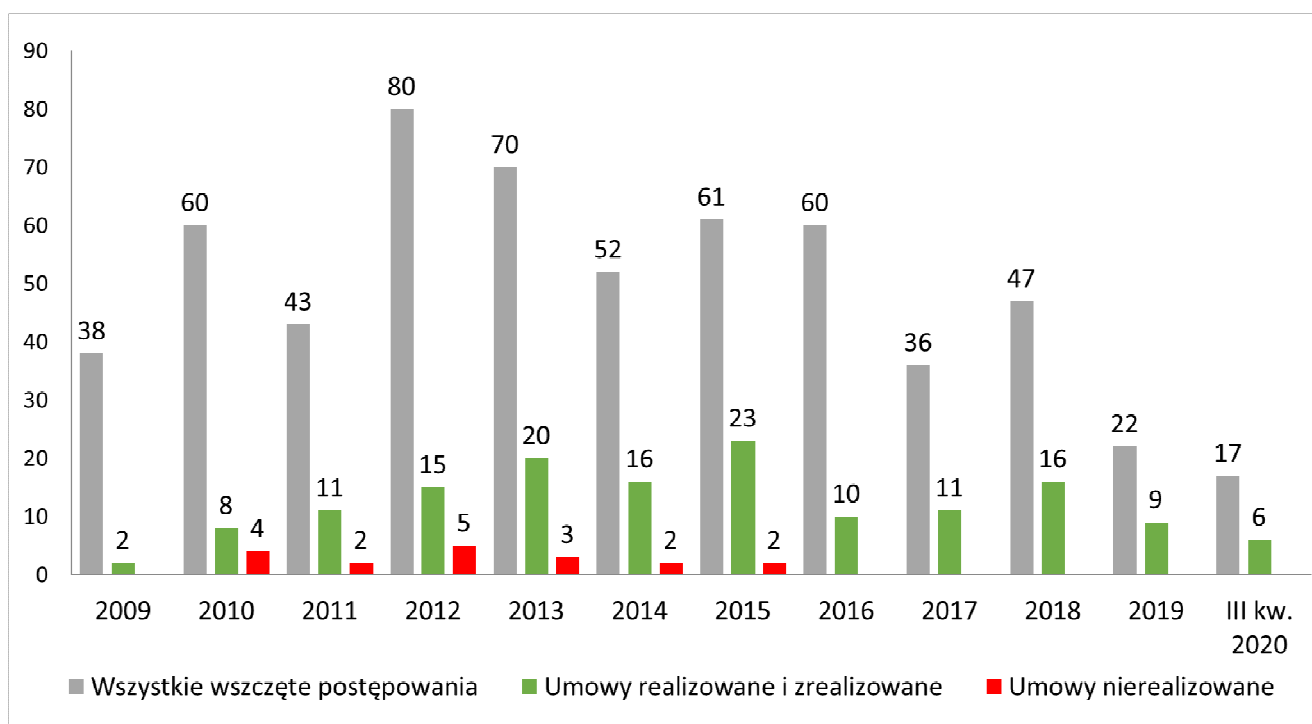
WPROWADZENIE.....	3
I. UMOWY PPP.....	4
Liczba umów na przestrzeni lat (narastająco).....	4
Wartość realizowanych umów PPP.....	4
Liczba i wartość umów PPP w podziale na sektory.....	5
Podstawa prawna wyboru partnera prywatnego.....	5
Liczba umów PPP w podziale na rodzaj podmiotu publicznego.....	5
Korzystanie z usług doradczych.....	6
Umowy w podziale na wartość projektu.....	6
Umowy rozwiązane i nierealizowane.....	7
Umowy zawarte w I, II i III kwartale 2020 r.....	7
II. POSTĘPOWANIA NA WYBÓR PARTNERA PRYWATNEGO.....	8
Liczba wszystkich wszczętych postępowań PPP.....	8
Wartość postępowań (w mln zł).....	8
Liczba i wartość postępowań w podziale na sektory.....	8
Liczba wszystkich wszczętych postępowań w podziale na rodzaj podmiotu publicznego.....	9
Liczba wszczętych postępowań w podziale ze względu na podstawę prawną wyboru partnera prywatnego.....	9
III. ZAMIERZENIA INWESTYCYJNE PPP.....	10
Liczba zamierzeń inwestycyjnych PPP w podziale na stopień zawansowania.....	10
Wartość zamierzeń inwestycyjnych PPP w podziale na stopień zawansowania (w mln zł).....	10
Liczba i wartość zamierzeń z uwzględnieniem podziału na sektory.....	11
Zamierzenia w podziale na przedział wartości.....	11
Liczba zamierzeń z uwzględnieniem podziału na rodzaj podmiotu publicznego.....	11
Wybrane toczące się postępowania na wybór partnera prywatnego:.....	12
Wybrane zamierzenia inwestycyjne PPP wg bazy MFiPR.....	12

WPROWADZENIE

W ciągu 10 ostatnich lat, od początku 2009 r. do 30 września 2020 r. w Polsce wszczęto łącznie **586** postępowań PPP¹. Spośród wszystkich zawartych umów, **147** weszło w fazę realizacji – są to umowy określane w niniejszym raporcie mianem umów PPP.

W okresie od stycznia do września 2020 r. podpisano **sześć** umów PPP o łącznej wartości ponad **200 mln zł**. W tym okresie wszczęto **17** postępowań o łącznej wartości ponad **292 mln zł** – w sektorach: efektywności energetycznej, sportu i turystyki, edukacji, gospodarki odpadami, gospodarki wodno-kanalizacyjnej oraz budynków publicznych.

Liczba wszystkich wszczętych postępowań i umów, w tym nierealizowanych, w podziale na lata

Postępowania PPP i zawarte umowy od 2009 roku

Nazwa etapu	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	III kw. 2020	SUMA
Wszystkie wszczęte postępowania	38	60	43	80	70	52	61	60	36	47	22	17	586
Umowy zawarte	2	12	13	20	23	18	25	10	11	16	9	6	147
w tym:													
umowy realizowane i zrealizowane	2	8	11	15	20	16	23	10	11	16	9	3	144
umowy nierealizowane*	0	4	2	5	3	2	2	0	0	0	0	0	18

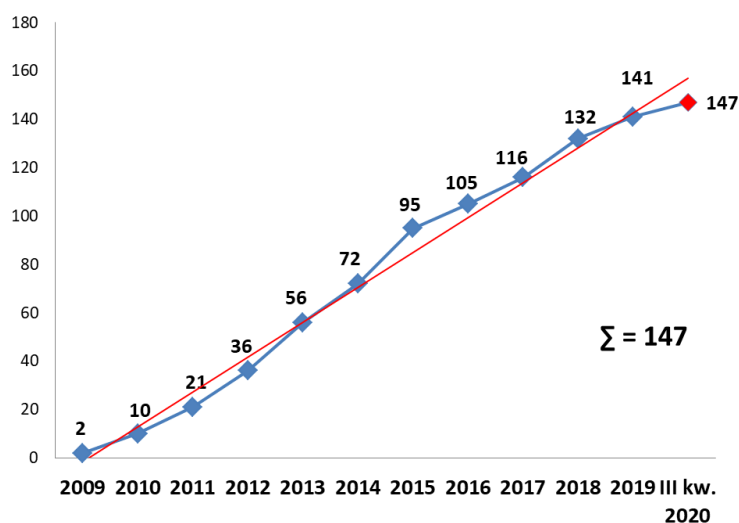
* Szerszy opis nt. umów nierealizowanych wskazano na str. 6.

¹ Postępowanie PPP to postępowanie mające na celu wybór partnera prywatnego i zawarcie umowy PPP, prowadzone w oparciu o PZP lub ustawę o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi.

I. UMOWY PPP

Liczba umów na przestrzeni lat (narastająco)

Pomimo że w III kwartale 2020 r. nie zawarto nowych umów PPP, jak dotąd liczba umów zawartych od stycznia 2020 r. (6 umów) nie odbiega od liczby umów zawieranych w poprzednim roku w analogicznym okresie. W 2019 od I do III kw. zawarto 5 umów o wartości 147 mln zł, a w opisywanym okresie I-III kw. 2020 r. zawarto 6 umów o wartości 201 mln zł.

Wartość realizowanych umów PPP²

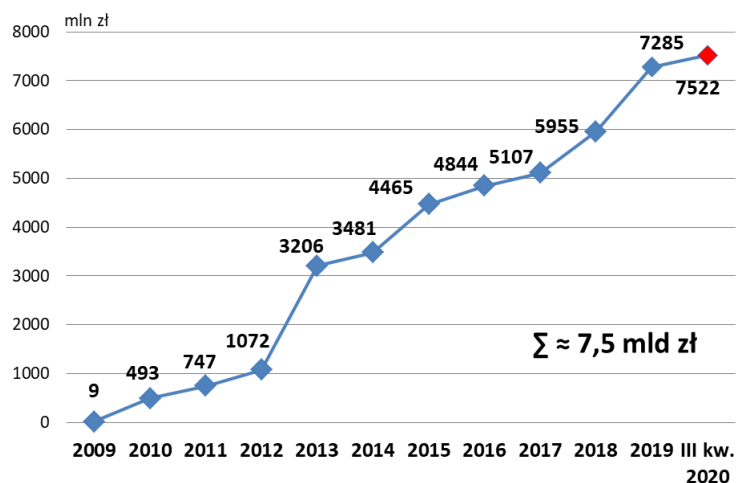
Ogółem do końca września 2020 r. w ramach PPP zawarto umowy PPP o łącznej wartości **7,52 mld zł**.

W roku 2013 zawarto umowy PPP o łącznie najwyższej wartości (2,1 mld zł), w tym umowy na: budowę poznańskiej spalarni odpadów (783 mln zł), powstanie sieci szerokopasmowej w województwie mazowieckim (458 mln zł) oraz w województwie podkarpackim (310 mln zł). Od tego czasu na polskim rynku PPP przede wszystkim zawierane były umowy o niskiej wartości. Średnia wartość umów zawartych w okresie 2009-2018 wyniosła 46 mln zł.

W roku 2019 nastąpiła pozytywna zmiana – odnotowano wyraźny wzrost wartości projektów PPP, **zawarto 9 umów** na kwotę ponad 1,3 mld zł, w tym **największą w Polsce umowę PPP (850 mln zł)**.

Umowa dotyczy budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów wraz z odzyskiem energii do zapewnienia dostaw ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Olsztynie.

Pomimo spowolnienia gospodarczego, w II kwartale 2020 r. zawarto jedną z większych umów PPP na polskim rynku na zaprojektowanie, wybudowanie i eksploatację parkingów dla Miasta Łodzi (110 mln zł). Tego typu umowę zawarto również w Warszawie w I kwartale 2020 r.

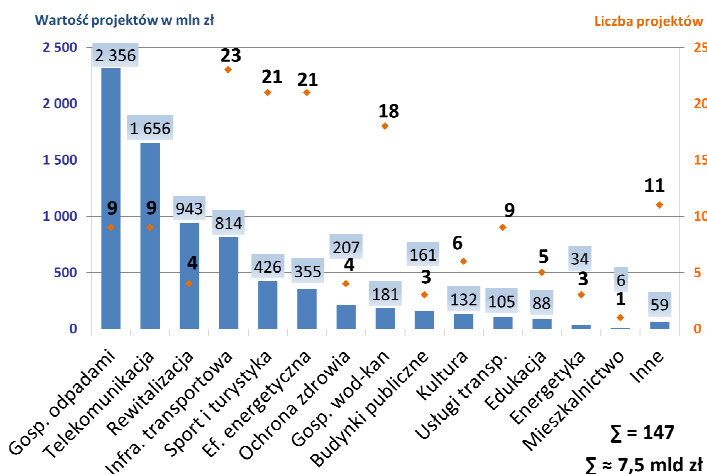

² Przez wartość projektu/umowy rozumiana jest wartość nakładów inwestycyjnych brutto (w projektach obejmujących inwestycje w budowę, rozbudowę lub modernizację infrastruktury usług publicznych) lub wartość brutto usług świadczonych w projekcie (w projektach obejmujących jedynie świadczenie usług w oparciu o istniejący majątek infrastrukturalny).

Liczba i wartość umów PPP w podziale na sektory

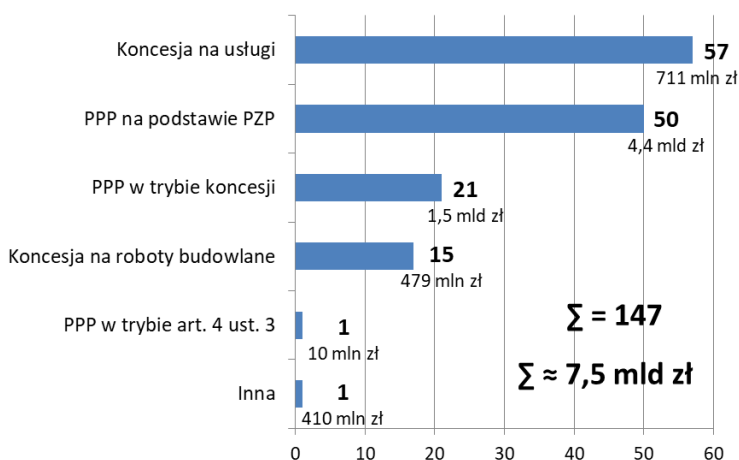
W ostatnich latach powoli rośnie wartość umów PPP zawieranych w sektorze transportu i liczba umów PPP w tym sektorze jest największa (23). Kolejne dwie duże grupy to umowy PPP w sektorze sportu i turystyki (21) oraz efektywności energetycznej (21).

Od 2019 roku sektor dominujący z najwyższą wartością projektów (31% wartości zawartych w Polsce umów PPP) to sektor gospodarki odpadami (do roku 2018 był to sektor telekomunikacyjny, który ma 22% udziału w wartości zawartych umów PPP).

Podstawa prawna wyboru partnera prywatnego

Od roku 2009 najwięcej umów (39%) zawarto po przeprowadzeniu postępowania w modelu koncesji na usługi i nieco mniej (35%) umów po przeprowadzeniu postępowania w formule PPP na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych. Te dwie formuły wyboru zdecydowanie dominują na polskim rynku i były podstawą zawarcia umów o łącznej wartości 5,1 mld zł.

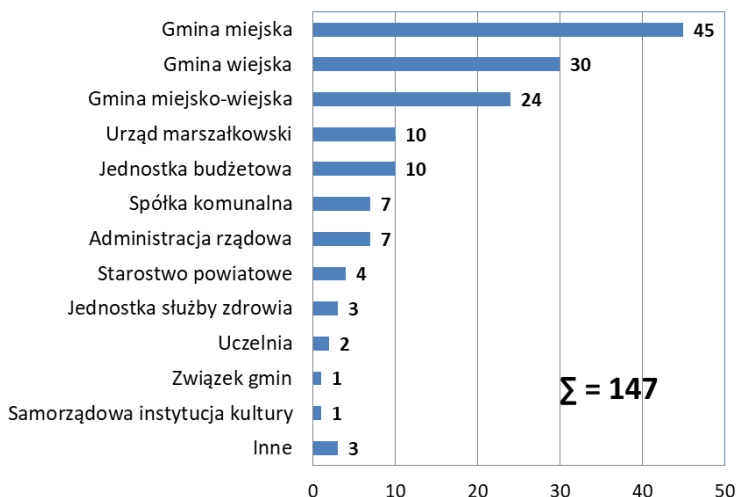

Liczba umów PPP w podziale na rodzaj podmiotu publicznego

PPP jest rozwijane głównie przez samorzady, które dotychczas zawarły (bezpośrednio lub przez jednostki z nimi związane) 132 umów (90%).

Najwięcej kontraktów, które weszły w fazę realizacji, podpisały gminy miejskie (45 umów) oraz wiejskie (30 umów) i miejsko-wiejskie (24 umowy).

Tylko 15 umów PPP zostało zawartych przez podmioty niepowiązane z samorządem, z czego w 7 przypadkach stroną umowy były organy centralnej administracji rządowej (budowa siedziby Sądu Rejonowego w Nowym Sączu o wartości 52 mln zł oraz 6 umów koncesyjnych na usługi).

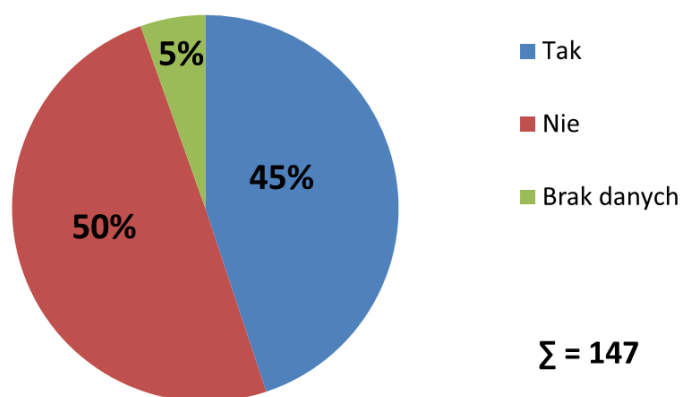

Korzystanie z usług doradczych

Podmioty publiczne korzystały z fachowych usług doradczych w okresie przygotowań do ogłoszenia postępowania, a następnie w czasie jego trwania, w przypadku 66 na 147 postępowań zakończonych zawarciem umów PPP (45%) w okresie I kw. 2009 - III kw. 2020.

Jedną z barier, na którą zwracają uwagę podmioty publiczne, jest wysoki koszt doradztwa, stąd ważnym elementem polityki rządowej jest prowadzony przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej program kompleksowego wsparcia doradczego zapewniającego podmiotom publicznym finansowanie znacznej części kosztów doradztwa.

Ponadto w MFiPR opracowano wytyczne PPP dotyczące etapu przygotowania projektu i etapu postępowania przetargowego na wybór partnera prywatnego oraz wytyczne w zakresie Umowy PPP. Obecnie w przygotowaniu jest IV tom Wytycznych PPP dotyczący zarządzania umową PPP.

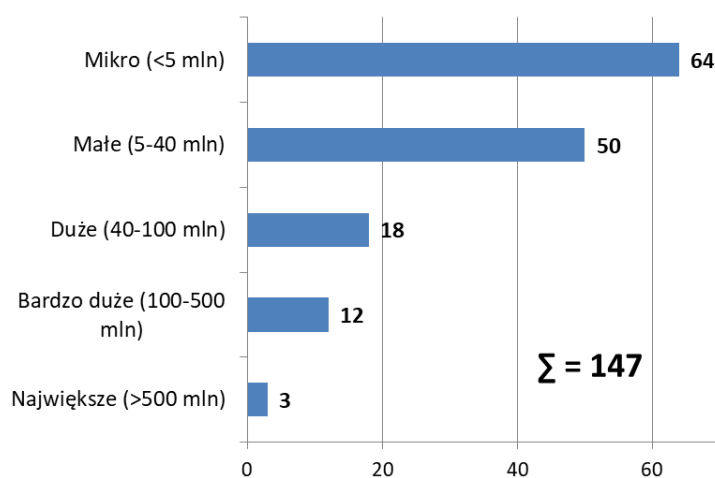

Umowy w podziale na wartość projektu

Na rynku polskich projektów PPP dominują umowy, których wartość nie przekracza 40 mln zł. Takie umowy stanowią 78% wszystkich umów PPP.

Największe podpisane umowy PPP w Polsce:

1. Budowa instalacji termicznego przekształcania odpadów wraz z odzyskiem energii do zapewnienia dostaw ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Olsztynie (850 mln) – 2019 r.;
2. System gospodarki odpadami dla metropolii trójmiejskiej (625 mln) – 2018 r.;
3. Zagospodarowanie północnego cypla Wyspy Spichrzów w Gdańsku (491 mln) – 2015 r.;
4. System gospodarki odpadami dla miasta Poznania (783 mln) – 2013 r.

Umowy rozwiązane i nierealizowane

W polskiej praktyce partnerstwa publiczno-prywatnego zawarte umowy w zdecydowanej większości są realizowane zgodnie z przyjętymi założeniami. Do sytuacji, w której **zawarta umowa nie jest realizowana** z powodu na wcześniejsze rozwiązanie), doszło **w 18 przypadkach**, które stanowią 12% wszystkich zawartych umów o PPP. W 15 przypadkach umowy nie są realizowane ze względu na jej wcześniejsze rozwiązanie, a w trzech projektach (umowy zawierane w okresie 2010-2013) przewidziane w umowie działania nie są realizowane w praktyce, mimo że zawarta formalnie umowa wciąż jest w mocy.

W zdecydowanej większości przypadków nierealizowane umowy to umowy koncesyjne. Model koncesyjny zwiększa niepewność po stronie partnera prywatnego, który przejmuje przeważającą część ryzyka ekonomicznego. Partner prywatny uzyskuje zwrot z zainwestowanych środków z wynagrodzenia, które pochodzi z innych źródeł niż płatność strony publicznej. Realizacja tego typu projektów jest szczególnie zagrożona w przypadku załamania popytu na usługi świadczone w ramach tego typu współpracy, dlatego kluczowym czynnikiem sukcesu projektów koncesyjnych jest rzetelnie przeprowadzona analiza popytu wykonywana na etapie oceny efektywności.

Umowy zawarte w I, II i III kwartale 2020 r.

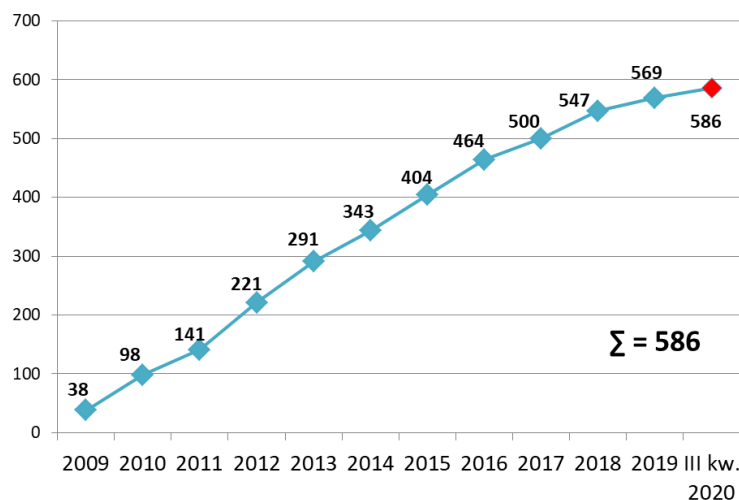
1. Umowa o partnerstwie publiczno-prywatnym w przedmiocie zaprojektowania, wybudowania i eksploatacji parkingów dla Miasta Łodzi – Etap II (110,7 mln zł, woj. łódzkie).
2. Koncesja na zaprojektowanie, budowę i eksploatację ogólnodostępnych parkingów podziemnych w Warszawie wraz z infrastrukturą towarzyszącą (85,8 mln zł, woj. mazowieckie).
3. Przebudowa nawierzchni Placu Piastów w Oławie w systemie partnerstwa publiczno-prywatnego (1,6 mln zł, woj. dolnośląskie).
4. Rekultywacja gminnego składowiska odpadów w Mogielnicy (1,6 mln zł, woj. mazowieckie).
5. Świadczenie usług polegających na utrzymaniu i zarządzaniu infrastrukturą sportowo-rekreacyjną na stoku Dębowca w Bielsku-Białej (1,1 mln zł, woj. śląskie).
6. Administrowanie, bieżące utrzymanie i eksploatacja gminnej sieci wodociągowej w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Krasnopol (brak danych, woj. podlaskie).

II. POSTĘPOWANIA NA WYBÓR PARTNERA PRYWATNEGO

Liczba wszystkich wszczętych postępowań PPP

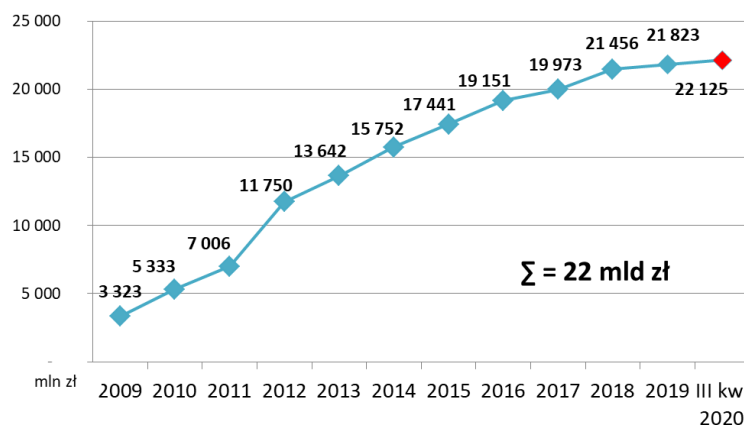
W III kwartale 2020 r. wszczęto 7 postępowań PPP. Średnio co roku inicjowano w ostatnich latach 52 postępowania. Najwyższą liczbę postępowań odnotowano w 2012 i 2013 r. W roku 2019 odnotowano spadek liczby postępowań.

Wszczęte postępowanie nie zawsze kończy się zawarciem umowy. **Biorąc pod uwagę okres od 2017 r. skuteczność postępowań PPP mierzona stosunkiem podpisanych umów do wszczętych postępowań kształtuje się obecnie na poziomie 34%.**

Wartość postępowań (w mln zł)

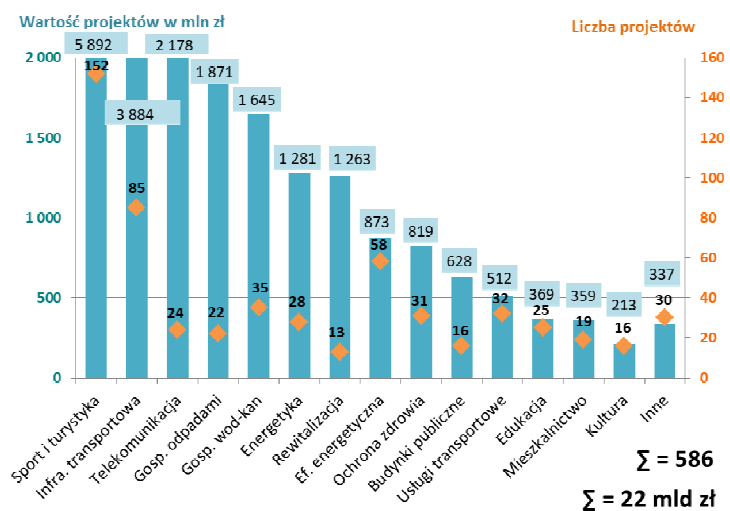
W okresie od I do III kwartału 2020 r. uruchomiono 17 postępowań o wartości 292 mln zł, średnia ich wartość wyniosła 27 mln zł. W tym samym okresie w roku 2019 wszczęto również 17 postępowań o mniejszej wartości 265 mln zł, a średnia ich wartość wyniosła 20 mln zł.

Liczba i wartość postępowań w podziale na sektory

Podmioty publiczne próbują stosować formułę PPP w szerokim zakresie, praktycznie we wszystkich sferach usług użyteczności publicznej.

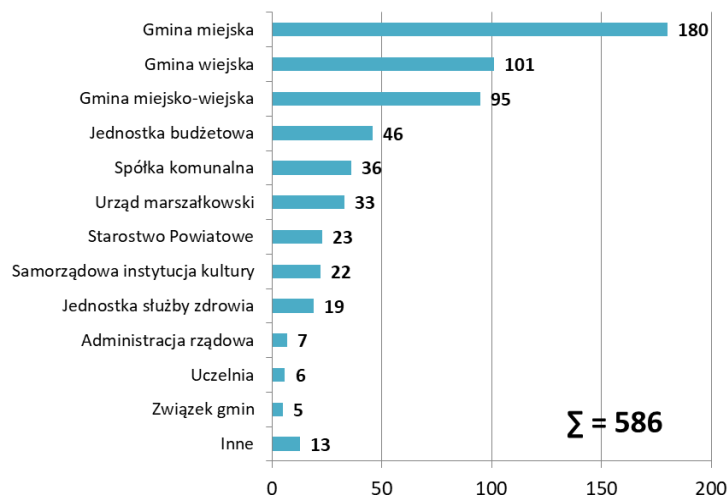
W okresie od 2009 r. do końca czerwca 2020 r. wszczęto postępowania PPP w 15 sektorach, przy czym trzy czołowe sektory (sport i turystyka – 150 postępowań, infrastruktura transportowa - 85 i efektywność energetyczna - 57) stanowiły ok. połowy wszystkich postępowań (łącznie 292 postępowania).

Liczba wszystkich wszczętych postępowań w podziale na rodzaj podmiotu publicznego

Zdecydowanie najaktywniej działającymi w sferze PPP podmiotami publicznymi są gminy. Nie bez znaczenia jest także aktywność powiatów i województw oraz podmiotów powiązanych z samorządami, takich jak spółki komunalne lub jednostki budżetowe.

Postępowania na wybór partnera prywatnego wszczynane były najczęściej przez gminy miejskie (31%), gminy wiejskie (17%) oraz gminy wiejsko-miejskie (16%).

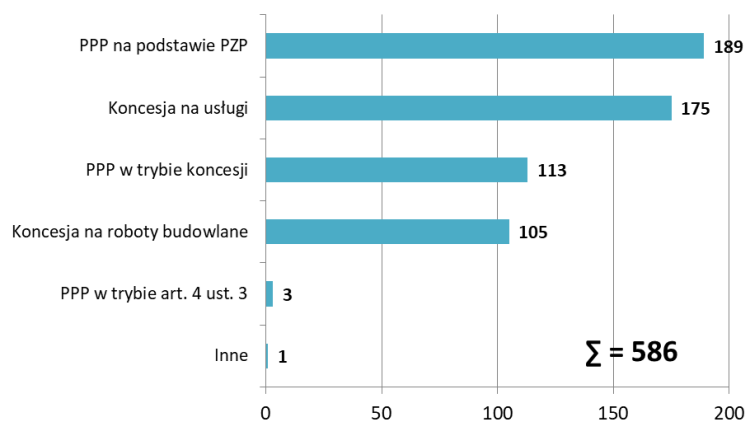

Liczba wszczętych postępowań w podziale ze względu na podstawę prawną wyboru partnera prywatnego

Najbardziej popularną formułą prawną, stosowaną przy wyborze partnera prywatnego była koncesja wykorzystana w kilku odmianach. Model koncesyjny został w sumie wykorzystany w 388 postępowaniach (68% wszystkich wszczętych postępowania).

Wykorzystywane były również tryby przewidziane w PZP, które zostały zastosowane w 187 postępowaniach (32% całego rynku). W zdecydowanej większości stosowanym trybem PZP jest tryb dialogu konkurencyjnego, który jest jednocześnie trybem rekomendowanym dla postępowania na wybór partnera prywatnego w formule PPP.

W ostatnich latach podmioty publiczne zdecydowanie częściej inicjują postępowania na wybór partnera prywatnego z wykorzystaniem procedury przewidzianej w ustawie PZP niż z wykorzystaniem ustawy o umowie koncesji.

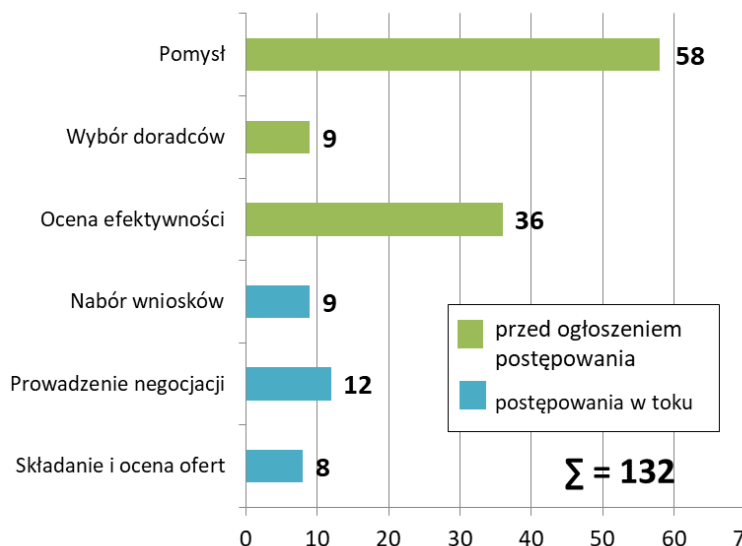
III. ZAMIERZENIA INWESTYCYJNE PPP

Liczba zamierzeń inwestycyjnych PPP w podziale na stopień zawansowania

Podczas analizy rynku przeprowadzonej na koniec III kwartału 2020 r. zidentyfikowano łącznie 132 zamierzenia inwestycyjne na różnych etapach przygotowania. Bardziej szczegółowe informacje znajdują się w Bazie zamierzeń PPP prowadzonej przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR).

Najwięcej (77% projektów zgłoszonych do Bazy MFiPR) znajduje się w fazie przed ogłoszeniem postępowania tj. na etapie pomysłu, oceny efektywności lub wyboru doradcy. Pozostałe 23% stanowią postępowania na wybór partnera prywatnego będące w toku. Wśród nich najwięcej inwestycji jest na etapie prowadzenia negocjacji.

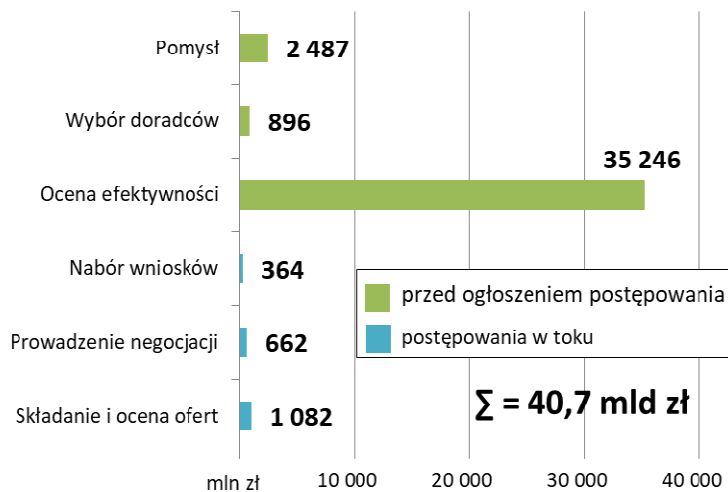
Podczas aktualizacji do bazy MFiPR dodano 13 nowych zamierzeń, usunięto 5 inwestycji.

Wartość zamierzeń inwestycyjnych PPP w podziale na stopień zawansowania (w mln zł³)

W podziale na wartość zamierzeń wyraźnie widoczne jest, że projekty przed ogłoszeniem postępowania stanowią zdecydowaną większość (95%).

Pozostałe 5% wartości to 29 inwestycje (2,1 mld zł) będące obecnie w trakcie trwającego postępowania na wybór partnera prywatnego.

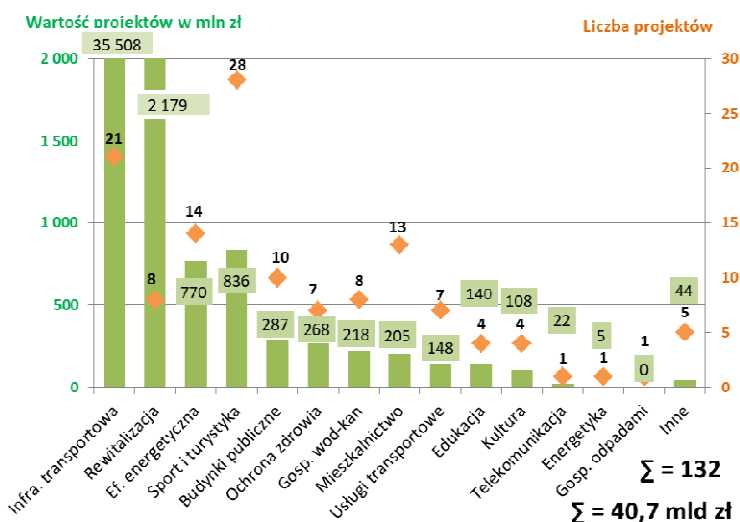

³ W przypadku zamierzeń inwestycyjnych wartość została określona na podstawie deklarowanej przez podmiot publiczny wartości nakładów inwestycyjnych netto (w projektach obejmujących inwestycje w budowę, rozbudowę lub modernizację infrastruktury i świadczenie usług publicznych) lub wartości netto usług świadczonych w projekcie (w projektach obejmujących tylko świadczenie usług).

Liczba i wartość zamierzeń z uwzględnieniem podziału na sektory

Najwięcej projektów planowanych do realizacji jest w sektorze sportu i turystyki (28), infrastruktury transportowej (21), efektywności energetycznej (14) oraz mieszkalnictwa (13).

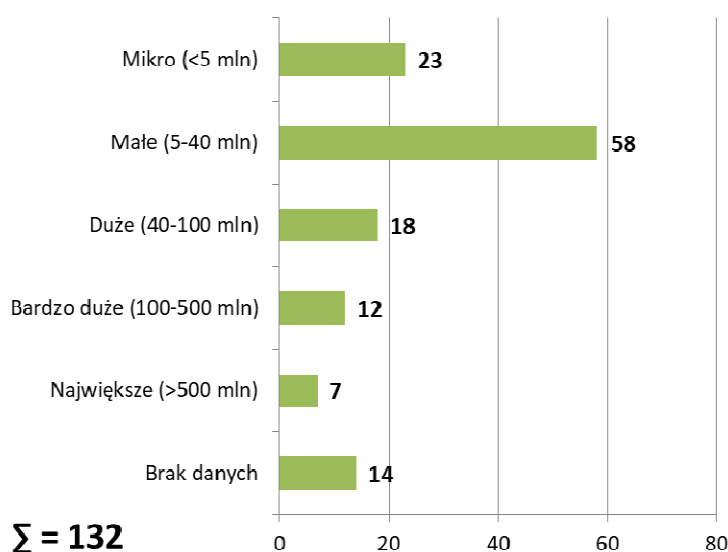
Pod względem wartości ponad 92% stanowią projekty z sektora infrastruktury transportowej (87%) i sektora rewitalizacji (5,4%).

Zamierzenia w podziale na przedział wartości

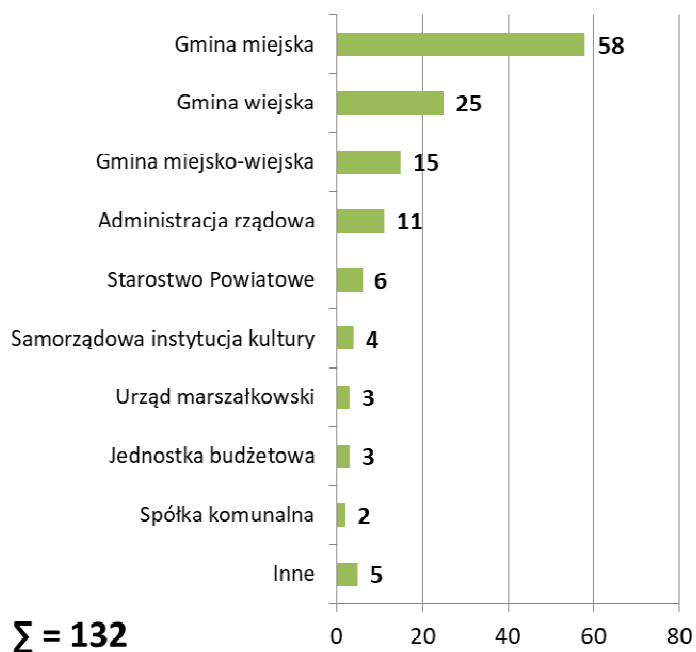
W III kw. 2020 (podobnie jak w poprzednim kwartale), zdecydowaną większość (68%) zamierzeń inwestycyjnych stanowią projekty mikro i małe (o wartości nie przekraczającej 40 mln zł).

Zamierzenia o wartości powyżej 100 mln zł stanowią 16% wszystkich zamierzeń zgłoszonych do Bazy MFIPR (19 spośród 118 zamierzeń).

Liczba zamierzeń z uwzględnieniem podziału na rodzaj podmiotu publicznego

Dominacja samorządów lokalnych i regionalnych na rynku PPP jest w dużym stopniu zjawiskiem naturalnym, gdyż odzwierciedla kluczową rolę odgrywaną przez samorzady i ich agendy w sferze usług użyteczności publicznej w Polsce, w tym ich rolę jako właścicieli i zarządców obiektów infrastrukturalnych.

Wybrane toczące się postępowania na wybór partnera prywatnego:

- ❖ Budowa Linii Tramwajowej KST w Krakowie, etap IV w modelu PPP (składanie ofert)
- ❖ Budowa wysoko energooszczędnych przedszkoli publicznych w Warszawie w miejsce obiektów typu Stolbud-Ciechanów (składanie wniosków)
- ❖ Budowa, przebudowa i utrzymanie dróg wojewódzkich rejonu Włocławek w ramach PPP (negocjacje)
- ❖ Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji (negocjacje)

Wybrane zamierzenia inwestycyjne PPP wg bazy MFiPR

- ❖ Budowa Portu Zewnętrznego w Porcie Gdynia (ogłoszenie postępowania PPP planowane w 2020 roku)
- ❖ Rewitalizacja kwartału Targowa – Ząbkowska – Brzeska – Kijowska w Warszawie
- ❖ Hala Gwardii w Warszawie – modernizacja obiektu i prowadzenie działalności
- ❖ Budowa Domów Pomocy Społecznej wraz z systemami usprawniającymi ich zarządzanie w Powiecie Koszalińskim
- ❖ Budowa zespołu budynków wielorodzinnych przy ul. Okrężnej w Żorach
- ❖ Centrum Sportu i Rekreacji w Przemyślu

Postępowania i umowy PPP

POSTĘPOWANIA

od 2009 r.

586

UMOWY PPP

realizowane od 2009 r.

147

SKUTECZNOŚĆ

w czasie obowiązywania
Polityki PPP – od 2017 r.

34%

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Departament Partnerstwa Publiczno-Prywatnego

tel. + 48 22 273 79 50
fax: + 48 22 273 89 15
e-mail: ppp@mfipr.gov.pl
www.ppp.gov.pl

 [.gov.pl](http://www.ppp.gov.pl)